

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

Δ/νση: Σαμάρρα 13
Τ.Κ.: 49 100, Κέρκυρα
ΤΗΛ: 26613-62279
Πλ.: Σ. Τιμοθεάτος
e-mail: dnsi_periv_xor_sched@pin.gov.gr

Κέρκυρα, 15/04/2022
Αριθ. Πρωτ.: οικ. 30840/12942

ΠΡΟΣ:

Δ/νση Διοίκησης
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων
email: gramsylorg@pin.gov.gr

ΚΟΙΝ.:

1. Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Χωροταξίας
2. Γενικό Δ/νση Υποδομών και Μεταφορών

ΘΕΜΑ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ INTERREG VI-A ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ 2021-2027

A. Γενικά Στοιχεία

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αφορά στο Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα-Ιταλία 2021-2027, το οποίο έχει ως κύριο στόχο να συμβάλει θετικά στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης σε αμότερες τις χώρες, σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη σύμφωνα με τις διατάξεις της Πράσινης Συμφωνίας και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) της Ατζέντας του 2030 του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Το νέο πρόγραμμα υποστηρίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες των δύο κρατών μελών, της Ελλάδας και της Ιταλίας, ιδίως όσον αφορά τη μετάβαση σε μια πράσινη και κυκλική οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, τις καινοτόμες πρωτοβουλίες για την επιχειρηματικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη της επιλέξιμης περιοχής.

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος Συνεργασίας καλύπτει τρεις Ελληνικές Περιφέρειες, με έντεκα Περιφερειακές Ενότητες και αντίστοιχα τρεις Ιταλικές Περιφέρειες, με επίσης έντεκα Περιφερειακές Ενότητες, οι οποίες είναι οι εξής:

- Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (ΠΕ Κέρκυρας, Λευκάδας, Κεφαλονιάς, Ζακύνθου)
- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας, Ηλείας)
- Περιφέρεια Ηπείρου (ΠΕ Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Πρέβεζας)
- Περιφέρεια της Απουλίας (ΠΕ Foggia, Bari, Brindisi, Lecce, Barletta-Andria-Trani (BAT) και Taranto)
- Περιφέρεια της Basilicata (ΠΕ Matera) και
- Περιφέρεια της Καλαβρίας (ΠΕ Catanzaro, Cosenza, Crotona και Reggio Calabria)

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα προβλέπεται ενισχυμένη συνεργασία στην περιοχή Ελλάδας-Ιταλίας προκειμένου να καταστεί η περιοχή:

- πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς υποστήριξης των ΜΜΕ σε βασικούς τομείς της περιοχής για να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και να καταστεί δυνατή η ανθεκτικότητα και η έξυπνη μετάβασή τους (ψηφιακές δεξιότητες, πρόσβαση στην έρευνα και την καινοτομία), □
- πιο οικολογική, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, συμπεριλαμβανομένου του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, της κυκλικότητας των δραστηριοτήτων, της πολυτροπικότητας, □
- πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς, με καλύτερες συνθήκες απασχόλησης, ενισχυμένες υπηρεσίες υγείας και ενισχυμένους τους του τουρισμού και του πολιτισμού, □

- με καλύτερη διακυβέρνηση για τη συνεργασία στην περιοχή Ελλάδας-Ιταλίας μέσω της βελτιωμένης θεσμικής υποδομής των δημόσιων αρχών και της ικανότητας εφαρμογής μακροπεριφερειακών και άλλων συναφών στρατηγικών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg VI-A Ελλάδα-Ιταλία 2021-2027, ανέρχεται σε 79.582.928,13 €.

B. Περιεχόμενα και αναμενόμενα αποτελέσματα του Προγράμματος Συνεργασίας

Το εξεταζόμενο Πρόγραμμα Συνεργασίας, προκειμένου να υλοποιήσει τους στόχους που έχει θέσει θα πραγματοποιήσει παρεμβάσεις σε τέσσερις Προτεραιότητες, με τρεις Στόχους Πολιτικής (ΣΠ) και έναν Ειδικό Στόχο Interreg (ΕΣΙ). Για κάθε Στόχο Πολιτικής επιλέγονται ένας ή περισσότεροι Ειδικοί Στόχοι που συμβάλουν πιο αποτελεσματικά στην επίτευξη του δηλωμένου στόχου και βασίζονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες της επιλέξιμης περιοχής. Οι Προτεραιότητες, οι Στόχοι Πολιτικής και οι Ειδικοί στόχοι έχουν ως εξής:

- **Προτεραιότητα 1η: Ενισχυμένη συνεργασία για μια πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη περιοχή ΕΛ-ΙΤ**
 - **ΣΠ1:** *Μια πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη Ευρώπη με την προώθηση καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού*
 - ΕΣ 1.1.: Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και της υιοθέτησης προηγμένων τεχνολογιών
 - ΕΣ 1.2: Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις
 - ΕΣ 1.3: Ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ
- **Προτεραιότητα 2η: Ενισχυμένη συνεργασία για μια πιο πράσινη και χαμηλών εκπομπών άνθρακα περιοχή ΕΛ-ΙΤ**
 - **ΣΠ2:** *Μια πιο Πράσινη Μετάβαση με χαμηλές εκπομπές άνθρακα προς μια οικονομία μηδενικού άνθρακα και ανθεκτική Ευρώπη με την προώθηση της καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και μπλε επενδύσεων, την κυκλική οικονομία, τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων*
 - ΕΣ 2.4: Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης των κινδύνων, προαγωγή της ανθεκτικότητας λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις βασισμένες σε οικοσυστήματα.
 - ΕΣ 2.6: Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων
 - ΕΣ 2.7: Ενίσχυση της προστασίας και διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, όπως των αστικών περιοχών, και μείωση κάθε μορφής ρύπανσης
- **Προτεραιότητα 3η: Ενισχυμένη συνεργασία για μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς περιοχή ΕΛ-ΙΤ**
 - **ΣΠ4:** *Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη που εφαρμόζει των ευρωπαϊκό πλάνο κοινωνικών δικαιωμάτων*
 - ΕΣ 4.2: Βελτίωση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές και χωρίς αποκλεισμού υπηρεσίες στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της δια βίου μάθησης μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας για εξ αποστάσεως και διαδικτυακή εκπαίδευση και κατάρτιση
 - ΕΣ 4.5: Διασφάλιση ίσης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και προώθηση της μετάβασης από τη θεσμική φροντίδα στην φροντίδα σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων

- ΕΣ 4.6: Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του αειφόρου τουρισμού την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία
- **Προτεραιότητα 4η: Ενισχυμένη διακυβέρνηση για συνεργασία στην περιοχή ΕΛ-ΙΤ**
 - **ΕΣΙΙ: Καλύτερη Διακυβέρνηση Συνεργασίας**
 - ΕΣΙ 1.1: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών, ιδίως εκείνων που έχουν εντολή να διαχειρίζονται μια συγκεκριμένη περιοχή, και όλων των ενδιαφερομένων
 - ΕΣΙ 1.4: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων για την εφαρμογή μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τη θαλάσσια λεκάνη, καθώς και άλλες εδαφικές στρατηγικές

Αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Ιταλία 2021-2027 είναι τα ακόλουθα:

- Έρευνα και καινοτομία για την εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών με σκοπό τον έξυπνο οικονομικό μετασχηματισμό της περιοχής του Προγράμματος και σε βασικούς τομείς. □
- Δυνατότητα μεταφοράς καλών πρακτικών και πρόσβασης των ΜΜΕ στην καινοτόμο έρευνα και τεχνολογίες σε βασικούς τομείς, μέσω διατομεακής συνεργασίας, μεταφοράς τεχνολογίας και συντονισμού, καθιστώντας τις πιο ανταγωνιστικές □
- Ψηφιοποίηση και εφαρμογή σχετικών τεχνολογιών για τον έξυπνο οικονομικό μετασχηματισμό της περιοχής του Προγράμματος σε βασικούς τομείς. □
- Ανταλλαγή γνώσεων και ορθών πρακτικών μεταξύ των βασικών ενδιαφερομένων σχετικά με τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε διασυνοριακό επίπεδο □
- Πιο ενισχυμένες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), άλλες αναδυόμενες επιχειρήσεις (start-ups, θερμοκοιτίδες) και νέους επιχειρηματίες στη διαδικασία έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού □
- Δυνατότητα μεταφοράς ορθών πρακτικών και πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση □
- Δυνατότητα δημιουργίας επιχειρηματικών οικοσυστημάτων και δικτύων □
- Συνεισφορά σε μεγαλύτερη οικολογική ανθεκτικότητα και λιγότερες αρνητικές επιπτώσεις λόγω της κλιματικής αλλαγής □
- Βελτίωση των μέτρων προσαρμογής και πρόληψης όσον αφορά τους κινδύνους που συνδέονται με φυσικά γεγονότα □
- Αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και της ανακύκλωσης απορριμμάτων σε όλους τους τομείς □
- Προώθηση των ενισχυμένων ικανοτήτων διασυνοριακής έρευνας και καινοτομίας □
- Προώθηση της υιοθέτησης προηγμένων τεχνολογιών στην κυκλική οικονομία □
- Διασυνοριακές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων πιλοτικών δράσεων για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών, που προωθούν την εφαρμογή συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης □
- Ενίσχυση των δεξιοτήτων στον τομέα της κυκλικής οικονομίας σε όλους τους τομείς □
- Αύξηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης σχετικά με την αλλαγή συμπεριφοράς των μεμονωμένων παραγόντων □ με αποτέλεσμα πιο ενισχυμένες ικανότητες για ενισχυμένη διατήρηση και προστασία των φυσικών οικοτόπων και της βιοποικιλότητας □
- Βελτίωση των πολιτικών διαχείρισης αποβλήτων και των αρμοδιοτήτων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, όπως της πρόληψης, επεξεργασίας και ανακύκλωσης αποβλήτων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων τύπων αποβλήτων (θαλάσσια, μικροπλαστικά, υφάσματα, απόβλητα που σχετίζονται με εξοπλισμό πανδημίας, κατασκευές κ.λπ.) □
- Βελτιωμένη πρόσβαση στην απασχόληση για ομάδες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν περιορισμούς □
- Αύξηση των αντίστοιχων δυνατοτήτων και συνεργιών έργων κεφαλαιοποίησης □
- Αντιμετώπιση των υψηλών επιπέδων ανεργίας καθώς και των υψηλών επιπέδων ΕΕΑΚ της περιοχής και των συνεπειών που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού □
- Με αποτέλεσμα πιο ενισχυμένες ικανότητες και πιο ανθεκτικά συστήματα υγείας στην περιοχή του Προγράμματος, ώστε να μπορούν να λειτουργούν αποτελεσματικά και να αντιδρούν σε πιθανές μελλοντικές πανδημίες και όχι μόνο □

- Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του τουρισμού για μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς περιοχή ΕΛ-ΙΤ □
- Δυνατότητα μέτρησης της βιωσιμότητας των ΜΜΕ στον τουριστικό τομέα □
- Δυνατότητα διατήρησης και ενίσχυσης των υφιστάμενων κόμβων καθώς και ανάπτυξης νέων με τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών και ατόμων διαφορετικού υπόβαθρου □

Γ. Εναλλακτικά Σενάρια

Οι εναλλακτικές δυνατότητες εφαρμογής που παρουσιάζονται στην παρούσα ΣΜΠΕ είναι οι εξής:

- **Μηδενική εναλλακτική λύση ή σενάριο απραξίας**, στο οποίο εξετάζεται η μη υλοποίηση του προγράμματος που συνιστά την υπόθεση μηδενικής λύσης. Η εφαρμογή του σεναρίου αυτού, θα εμποδίσει την πραγματική σύγκλιση με τις ανεπτυγμένες περιφέρειες κάθε χώρας και της ΕΕ, με αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία, στο βιοτικό επίπεδο στις επιλέξιμες περιοχές, στην προστασία και την ενίσχυση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου και τη βελτίωση και προστασία των φυσικών πόρων. Ειδικότερα, θα είχε ως αποτέλεσμα την άμεση ακύρωση της χρηματοδότησης πολλών εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία θα έπρεπε να κατευθυνθούν σε δράσεις με θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Σε αυτή την περίπτωση, ωστόσο, η αναμενόμενη περιβαλλοντική επίδραση που θα χαθεί εκτιμάται ότι είναι πολύ μεγαλύτερη. Το βασικό στοιχείο που θα οδηγήσει στην απώλεια αυτής της προστιθέμενης αξίας είναι η απουσία του ίδιου του προγραμματικού πλαισίου που θα επέτρεπε τον συντονισμό των ενεργειών για την κοινή προστασία και διαχείριση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, οι οποίοι απαιτούν ειδική υποστήριξη. Επιπλέον, θα μειωθεί η συνεργασία και η επαφή μεταξύ των δύο γειτονικών χωρών. Επιπλέον, η μη εφαρμογή του Προγράμματος αντιτίθεται στη γενική αρχή της ΕΕ για τη συνοχή και την άμβλυνση των ανισοτήτων σε κρατικό και περιφερειακό επίπεδο.
- **Προταθείσα εναλλακτική**, η οποία ενσωματώνει καλύτερα τις απαιτήσεις της πραγματικής περιβαλλοντικής πολιτικής στην περιοχή και συμβάλλει στην επιδίωξη της αειφορικής ανάπτυξης τόσο στη διασυνοριακή περιοχή όσο και στην ευρύτερη περιοχή Ιονίου-Αδριατικής. Η παρούσα εναλλακτική δυνατοότητα στοχεύει στην αντιμετώπιση ελλείψεων και προβλημάτων που δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και στο να προσδώσει μεγαλύτερη έμφαση σε δράσεις που σχετίζονται με την αειφορική ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής. Κατά αυτόν τον τρόπο, η στρατηγική θα εξασφαλίσει τη συνοχή και τη συνέχεια στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του προγράμματος στη διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας-Ιταλίας.

Δ. Αξιολόγηση του προτεινόμενου Σεναρίου και Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Οι περιβαλλοντικές παράμετροι οι οποίες εξετάστηκαν για τον έλεγχο των πιθανών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Προγράμματος, ακολουθώντας το προτεινόμενο σενάριο, είναι οι εξής:

1. Βιοποικιλότητα
2. Πληθυσμός- Υγεία
3. Έδαφος
4. Νερό
5. Αέρας, Κλίμα και κλιματική αλλαγή
6. Υποδομή
7. Πολιτιστική κληρονομιά
8. Τοπίο
9. Θόρυβος
10. Αειφορική ανάπτυξη
11. Αλληλεξάρτηση

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε κάθε παράμετρο εξετάστηκαν ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο με βάση ορισμένα επιλεγμένα κριτήρια όπως η πιθανότητα, η κλίμακα, η διάρκεια, η αναστρεψιμότητα, η διασυνοριακή διάσταση, η ακολουθία μιας επίπτωσης και η αλληλεπίδραση.

Από την αξιολόγηση των επιπτώσεων των προτεινόμενων δράσεων του Προγράμματος προέκυψαν τα ακόλουθα:

- Η πλειονότητα των δράσεων του Προγράμματος θα έχει θετικό αντίκτυπο στην κατάσταση του περιβάλλοντος τόσο σε τοπικό-περιφερειακό όσο και (όπου είναι δυνατόν) σε διασυνοριακό επίπεδο.□
- Σημαντικό μέρος των δράσεων καλύπτει τις ανάγκες χρηματοδότησης κοινών δράσεων για την επίτευξη των στόχων της περιφερειακής, εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη.□
- Οι θετικές επιπτώσεις αφορούν τόσο το τεχνητό όσο και το φυσικό περιβάλλον, ιδίως τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών στα αστικά κέντρα, τη διαχείριση των υδάτων, τη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, την επίτευξη των στόχων της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της μπλε και πράσινης ανάπτυξης.□
- Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων περιλαμβάνεται σε όλους τους στόχους του προγράμματος και δεν περιορίζεται αυστηρά στα μέτρα (συγκεκριμένοι στόχοι) που σχετίζονται αποκλειστικά με την προστασία.□
- Τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, που προκύπτουν από το έργο, αξιολογούνται ως τοπικές και χαμηλού αντίκτυπου. Οι επιπτώσεις αυτές συνδέονται με τη φάση κατασκευής των έργων που περιλαμβάνονται στην περιοχή του προγράμματος και έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα. Συνολικά, για αυτές τις επιπτώσεις του προγράμματος προτείνονται κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ή τη μείωση της έκτασης και της έντασής τους.□

Με βάση τα προαναφερθέντα, εκτιμάται ότι η υλοποίηση του προγράμματος θα δημιουργήσει ισχυρή θετική συνέργεια με τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής. Προκειμένου, όμως, να μεγιστοποιηθεί ο βαθμός αυτής της συνέργειας και να αποφευχθούν οι αρνητικές επιπτώσεις, πρέπει να ληφθούν ορισμένα μέτρα για την πρόληψη και τον έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 8 (σελ. 91-99) της υπό εξέταση ΣΜΠΕ. Επιπλέον, στο Κεφάλαιο 7 της παρούσης ΣΜΠΕ (σελ. 64-90) προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι δυνητικές σημαντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Προγράμματος Συνεργασίας ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο για κάθε μια από τις προαναφερθείσες περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Επιπλέον, το Πρόγραμμα έχει αξιολογηθεί σύμφωνα με την αρχή «Μη πρόκλησης σημαντικής ζημιάς», για την εφαρμογή της οποίας εξετάστηκαν οι ακόλουθοι περιβαλλοντικοί στόχοι:

1. Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής
2. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
3. Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων
4. Κυκλική οικονομία
5. Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης
6. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Σύμφωνα με την παραπάνω εξέταση, το Πρόγραμμα:

- Δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ) και ως εκ τούτου δεν θα επηρεάσει τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.
- Δεν αναμένεται να οδηγήσει σε αυξημένες αρνητικές επιπτώσεις του τρέχοντος κλίματος και του αναμενόμενου μελλοντικού κλίματος, στην ίδια τη δραστηριότητα ή στους ανθρώπους, τη φύση και τα αγαθά. Ως αποτέλεσμα, δεν θα επηρεάσει αρνητικά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- Δεν πρόκειται να είναι επιζήμιος για την καλή κατάσταση ή το καλό οικολογικό δυναμικό των υδάτινων μαζών, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, ή για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων. Κατά συνέπεια, δεν θα επηρεάσει τη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

- Δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αναποτελεσματικότητα στη χρήση υλικών ή στην άμεση ή έμμεση χρήση των φυσικών πόρων. Με αυτόν τον τρόπο δεν αντιβαίνει στις αρχές της κυκλικής οικονομίας.
- Δεν αυξάνει σημαντικά τη δημιουργία, την αποτέφρωση ή τη διάθεση απορριμμάτων και η μακροπρόθεσμη διάθεση των απορριμμάτων δεν προκαλεί σημαντική και μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική ζημιά. Το πρόγραμμα δεν λειτουργεί κατά της πρόληψης και της ανακύκλωσης των απορριμμάτων.
- Δεν αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στον αέρα, το νερό ή το έδαφος. Κατά συνέπεια, δεν θα λειτουργήσει ενάντια στην πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης των προαναφερθέντων περιβαλλοντικών παραμέτρων.
- Δεν πρόκειται να είναι σημαντικά επιζήμιο για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ούτε επιζήμιο για την κατάσταση διατήρησης των οικοτόπων και των ειδών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ενδιαφέρουν την Ένωση. Ως εκ τούτου, δεν θα λειτουργήσει κατά της προστασίας και της αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Με βάση τα παραπάνω, το Πρόγραμμα Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Ιταλία 2021-2027 έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να μην βλάπτει κανέναν από τους προαναφερθέντες περιβαλλοντικούς στόχους και είναι σύμφωνο με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής ζημίας και επιπλέον, αναμένεται να δημιουργήσει ισχυρή θετική συνέργεια με τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Ε. Επισημάνσεις Υπηρεσίας & Προτεινόμενοι Όροι

Κατόπιν μελέτης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Προγράμματος Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Ιταλία 2021-2027 επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Καταρχήν, στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος και της παρούσας ΣΜΠΕ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι Πολιτικές, τα Σχέδια και οι Στρατηγικές τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε Εθνικό επίπεδο, οι οποίες σχετίζονται με τους στόχους του Προγράμματος Συνεργασίας και αφορούν στη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βιοποικιλότητα, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την προστασία και διαχείριση της θαλάσσιας και παράκτιας ζώνης, τη χωρική και αστική ανάπτυξη, τα ύδατα, την ατμοσφαιρική ρύπανση και τον θόρυβο, το έδαφος, την κυκλική οικονομία και τα απόβλητα καθώς και την πολιτιστική κληρονομιά και το τοπίο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας ΣΜΠΕ.
- Επιπλέον, εκτός από το θεσμικό πλαίσιο που αφορά στα παραπάνω θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και ειδικά πλαίσια όπως η Οδηγία-Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική, η Θαλάσσια Στρατηγική για την Αδριατική Θάλασσα και το Ιόνιο Πέλαγος, το Πρωτόκολλο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παρακτίων Ζωνών στη Μεσόγειο Θάλασσα ενώ υπάρχει και συσχέτιση με άλλα προγράμματα όπως η Μακροπεριφερειακή Στρατηγική της ΕΕ για της περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου κά, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 3 της παρούσας ΣΜΠΕ.
- Όλα τα νέα έργα ή δραστηριότητες που θα προκύψουν από την εφαρμογή των δράσεων του Προγράμματος Συνεργασίας Ελλάδα-Ιταλία θα πρέπει να έχουν πλήρη εναρμόνιση με όλα τα χωροταξικά και διαχειριστικά σχέδια, τόσο σε Διακρατικό και Μακροπεριφερειακό Επίπεδο όσο και σε Εθνικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, έτσι ώστε να αποφευχθούν αντιθέσεις και αντιφάσεις που θα οδηγήσουν σε εμπλοκή. Συνεπώς, θα πρέπει πάντοτε να λαμβάνονται υπόψη, εκτός των προαναφερθέντων, τα Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια, το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, ο Τοπικός Χωρικός Σχεδιασμός, τα ισχύοντα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Βορείου Πελοποννήσου (ΕΛ02) στο οποίο περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής Κεφαλονιάς-Ιθάκης-Ζακύνθου, του ΥΔ Δυτικής-Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04) όπου περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής ποταμών Λευκάδας-Μεγανησίου και του ΥΔ Ηπείρου (ΕΛ05), στο οποίο περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής Κέρκυρας-Παξών, το εν ισχύ ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων καθώς επίσης και όλα τα αντίστοιχα σχέδια των υπολοίπων Περιφερειών που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Συνεργασίας.

- Θα πρέπει να ακολουθούνται κατ' ελάχιστο οι προτάσεις, κατευθύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και αντιμετώπιση των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, από την εφαρμογή του Προγράμματος, όπως αυτά περιγράφονται στο Κεφάλαιο 8 της παρούσας ΣΜΠΕ και αφορούν στις εξής περιβαλλοντικές παραμέτρους:
 - ✓ Βιοποικιλότητα, χλωρίδα και πανίδα
 - ✓ Πληθυσμός και υγεία
 - ✓ Έδαφος
 - ✓ Νερό
 - ✓ Ατμόσφαιρα, κλίμα και κλιματική αλλαγή
 - ✓ Υποδομή και υλικά – περιουσιακά στοιχεία
 - ✓ Πολιτιστική κληρονομιά
 - ✓ Τοπίο
 - ✓ Ακουστικό περιβάλλον & θόρυβος
 - ✓ Δειφορική ανάπτυξη
- Να εφαρμοστεί Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης τόσο κατά τη φάση κατασκευής των έργων όσο και κατά τη φάση λειτουργίας αυτών, με το οποίο να παρακολουθούνται κατ' ελάχιστο οι εξής παράμετροι: α) Βιοποικιλότητα -Χλωρίδα-Πανίδα, β) Πληθυσμός-Υγεία, γ) Έδαφος, δ) Νερό, ε) Αέρας & Κλιματικοί παράγοντες, στ) Πολιτιστική κληρονομιά (συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς) & Τοπίο, όπως αυτό περιγράφεται στο Κεφάλαιο 8.
- Για νέα έργα ή δραστηριότητες θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης με την εκπόνηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, σε όσα απαιτούνται, σύμφωνα πάντα με την ισχύουσα νομοθεσία και λαμβάνοντας υπόψη το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης, το οποίο κατά τη φάση σύνταξης των ΜΠΕ θα μπορεί να εξειδικευτεί περαιτέρω ως αποτέλεσμα λεπτομερέστερης μελέτης και ανάλυσης..
- Για τα έργα και τις δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός των ορίων προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 θα πρέπει να εκπονείται Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 και τις προδιαγραφές της Υ.Α. 170225/2014 (Α΄ Κατηγορία) ή της Υ.Α. 52983/1952/2013 (Β΄ Κατηγορία), η οποία θα εστιάζει στις επιπτώσεις στα είδη και τα ενδιαίτηματα σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής και οι δράσεις εντός των περιοχών Natura 2000 θα πρέπει να συνάδουν με τα σχέδια διαχείρισης αυτών.
- Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τεχνικά έργα που υλοποιούνται εντός της παράκτιας θαλάσσιας περιοχής και ενδέχεται να προκαλέσουν είτε ρύπανση της ποιότητας του νερού είτε διαταραχή του βενθικού υποστρώματος. Τέτοια μέτρα θα πρέπει να αποτρέπουν και να μειώνουν την πιθανή ρύπανση των υδάτων και των ιζημάτων.

Κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμαστε θετικά επί της ΣΜΠΕ του Προγράμματος Συνεργασίας Ελλάδα-Ιταλία λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω επισημάνσεις.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΙΜΟΘΕΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ ΠΕ/Α΄**